

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2020/2021

Stopień drugi – schemat punktowania

W zadaniach zamkniętych wielokrotnego wyboru uczestnik Konkursu powinien prawidłową odpowiedź zaznaczyć znakiem „x” bezpośrednio na arkuszu. Schemat punktowania zadań otwartych zawiera propozycje odpowiedzi. Należy uwzględnić każdą prawidłową odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu.

Numer zadania	Prawidłowa odpowiedź			Liczba punktów	Kryteria oceny
1.	C			0–1	1 p. – Udzielenie prawidłowej odpowiedzi.
2.	B.2.			0–1	1 p. – Udzielenie prawidłowej odpowiedzi.
3.	Kolejno: F, P, F, P, F			0–1	1 p. – Prawidłowe zaznaczenie prawdziwości 5 zdań dotyczących treści utworu.
4.	A) Niech Robinson buduje ostrokół dookoła groty. B) Robinson budowałby ostrokół dookoła groty.			0–2	2 p. – Zbudowanie dwóch poprawnych zdań. 1 p. – Zbudowanie jednego poprawnego zdania.
5.	Wyraz w mianowniku liczby pojedynczej	Wyraz w dopełniaczu liczby pojedynczej	Wyraz w dopełniaczu liczby mnogiej	0–2	2 p. – Prawidłowe utworzenie 6 form podanych wyrazów. 1 p. – Prawidłowe utworzenie 5 form podanych wyrazów.
	Arab	Araba	Arabów		
	Afrykanin	Afrykanina	Afrykanów		
	Indianin	Indianina	Indian		

6.		Bohater	Rola w życiu Robinsona Kruzo	0–2	<p>2 p. – Prawidłowe wskazanie 4 bohaterów i określenie roli, jaką odegrali w życiu Robinsona Kruzo.</p> <p>1 p.– Prawidłowe nazwanie 3 bohaterów i określenie roli, jaką odegrali w życiu Robinsona Kruzo.</p> <p>Uwaga! Za wskazanie tylko samych bohaterów bez określenia ich znaczenia w życiu bohatera nie przyznaje się punktów.</p>
	A.	Kapitan Smith	Zaopiekował się Robinsonem w karczmie u Kulawego Piotra, na „Eleonorze” nauczył go rzemiosła żeglarskiego, stał się jego opiekunem.		
	B.	Ksury	Towarzyszył i pomagał Robinsonowi podczas ucieczki od piratów z Salé. Pożegłował dalej na holenderskim statku, bo chciał zostać marynarzem.		
	C.	Kozi Król	Kozioł, którego Robinson próbował przechytrzyć. Niestety, zwierzę unikało nawet przemyślnych pułapek.		
	D.	Ojciec Robinsona	Schorowany kupiec, który był przeciwny żeglarskim marzeniom i planom chłopca, ponieważ stracił na morzu już dwóch synów. Pragnął, by Robinson został prawnikiem.		
7.	<p>(B) Z czasem przybyło Robinsonowi kilka przydatnych przedmiotów.</p> <p>(D) W wiklinowych koszach łatwo przenosił owoce i ryby.</p> <p>(A) Pierwsze gliniane naczynia zostały przeznaczone do gotowania.</p> <p>(C) Parasol ze skóry posłużył mu do ochrony przed słońcem.</p>			0–3	<p>3 p. – Udzielenie 4 poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2 p. – Udzielenie 3 poprawnych odpowiedzi.</p> <p>1 p. – Udzielenie 2 poprawnych odpowiedzi.</p>
8.	<p>Np.</p> <p>1) Opuszczenie domu spowodowało to, że Robinson nigdy już nie spotkał się z rodzicami.</p> <p>2) Efektem umiłowania przygód i żeglugi była tułaczka po morzach i oceanach.</p> <p>3) Wyprawa z Brazylii na Wybrzeże Kości Słoniowej skutkowałą późniejszym rozbiem się statku podczas huraganu i odosobnieniem Robinsona na wyspie.</p>			0–2	<p>2 p. – Podanie 3 przykładów z tekstu i wyjaśnienie wpływu doświadczeń bohatera na jego życie.</p> <p>1 p. – Podanie 2 przykładów z tekstu i wyjaśnienie wpływu doświadczeń bohatera na jego życie.</p>

9.	Imiesłowy	Nazwy imiesłowów	Części zdania	0–2	2 p. – Nazwanie obydwu imiesłowów i określenie, jaką są częścią zdania (4 elementy). 1 p. – Uzupełnienie 3 elementów w zakresie nazwy imiesłowów i wskazania, jakimi są częściami zdania.
	pracujący	imiesłów przymiotnikowy czynny	przydawka		
	zaskoczony	imiesłów przymiotnikowy bierny	orzecznik orzeczenia imiennego/część orzeczenia		
10.	<p>1) Robinson przez wiele dni nie opuszczał grotty, ponieważ chorował. /Ponieważ Robinson chorował, przez wiele dni nie opuszczał grotty.</p> <p>2) Mimo że zbliżała się pora deszczowa, Robinson nie zaprzestał pracy przy ogrodzeniu.</p>			0–2	2 p.– Poprawne ułożenie i zapisanie 2 zdań złożonych podrzędnie. 1 p. – Poprawne ułożenie oraz zapisanie 1 zdania złożonego podrzędnie.
11.	Nr	Metafora	Wyjaśnienie	0–2	2 p. – Wypisanie w całości i odczytanie sensu 2 metafor. 1 p. – Wypisanie w całości i odczytanie sensu 1 metafory. Uwaga! Nie przyznaje się punktów za samo wypisanie metafor.
	1)	<i>Droga wąska taka na łeb na szyję z dziurami po kolana taka nie w porę jak w listopadzie spóźnione buraki</i>	Ciężkie życie, pełne trudności i niespodziewanych problemów.		
	2)	<i>asfalt autostrada do nieba - z nagrodą od ministra</i>	Łatwe, przyjemne życie, bez trudności, zaszczyty, uznanie władz.		

12.	Np. To nieprawdziwe stwierdzenie. Osoba mówiąca jest przekonana co do swych wyborów. Dowodzi tego użycie sformułowanie „zaufałem”, co świadczy o świadomej zgodzie na taki styl życia i wyznawanie wartości istotnych dla osoby mówiącej, choć może niepopularnych dla innych ludzi.			0–2	1 p. – Udzielenie odpowiedzi zgodnej z treścią wiersza. 1 p.– Trafne uzasadnienie opinii.
13.	Cytat	Nazwa środka stylistycznego	Funkcja w wierszu	0–2	2 p. – Prawidłowe przytoczenie 2 środków stylistycznych oraz objaśnienie ich funkcji w wierszu (uzupełnienie 4 pól tabeli). 1 p. – Prawidłowe uzupełnienie 3 pól tabeli.
	<i>drodze wąskiej</i>	epitet	Wskazanie na trudności życiowe.		
	<i>[droga] taka nie w porę jak w listopadzie spóźnione buraki</i>	porównanie	Wskazanie na fakt, że zazwyczaj trudności życiowe przychodzą zniemacka i osoba mówiąca nie jest na nie gotowa.		
14.	1) T 2) T 3) N 4) T			0–1	1 p. – Udzielenie wszystkich prawidłowych odpowiedzi.
15.	Np. wąskiej, takiej, dziurawej, nie, spóźnionej, święta, Agnieszka, nareszcie, prościej, nieba, cię, diabli.			0–1	1 p. – Udzielenie prawidłowej odpowiedzi.
16.	Np. Wiewiórka lubił wspinać się na drzewa. Sokole Oko miał bardzo bystry wzrok. Wilhelm Tell potrafił strzelać z kuszy.			0–2	2 p.– Wszystkie poprawne odpowiedzi. 1 p.– Dwie poprawne odpowiedzi.

17.	<p>I sytuacja – Pan Tomasz pomógł Karen, gdy jechał do Miłkokuku. Samochód Petersenów utknął na dnie błotnistej jaru i Pan Samochodzik wyciągnął go swoim wehikułem.</p> <p>II sytuacja – Pan Samochodzik pojechał na 50 kilometr drogi do Chojnic, gdzie udała się Karen, by spotkać się z Malinowskim. Bohater przepłoszył złoczyńcę, który zabrał Karen zegarek i broszkę oraz chciał jej ukraść pierścionek.</p> <p>III sytuacja– Pan Tomasz uwolnił Karen z pułapki templariuszy, w której znalazła się przez Kozłowskiego.</p>	0–2	<p>2 p.– Udzielenie 3 poprawnych odpowiedzi (gdzie i w jakich okolicznościach udzielono pomocy).</p> <p>1 p. –Sformułowanie 2 odpowiedzi.</p>
18.	<p>Kortumowo- np. nazwa pochodzi od łacińskiego Cor Tuum, co oznacza <i>serce twoje</i>. To część napisu, który znajdował się na krzyżu noszonym przez Jakuba de Molay.</p>	0–1	<p>1 p.– Podanie nazwy i jej pochodzenia.</p> <p>Odpowiedź powinna zawierać informację, że nazwa to tłumaczenie z łaciny wyrażenia <i>serce twoje</i>.</p>
19.	<p>Np. Przekręć kluczyk w stacyjce. Zwróć uwagę na rozmieszczenie biegów. Piątego biegu używa się, gdy prędkość na lądzie przekracza 150 km/h. Aby uruchomić śrubę pozwalającą na poruszanie się po wodzie, przesun w górę dźwignię śruby, która znajduje się przy kierownicy. Używaj tych samych pedałów gazu, hamulca i sprzęgła, których używałeś na lądzie. W razie konieczności rzuć kotwicę. Dźwignia zwalniania kotwicy znajduje się w podłodze po lewej stronie siedzenia kierowcy.</p>	0–4	<p><u>2 p. – Realizacja tematu</u></p> <p>2 p. –Instrukcja kompletna (2 funkcje samochodu) i szczegółowa. 1 p. – Instrukcja jest kompletna, tj. zawiera podstawowe informacje o uruchamianiu samochodu i amfibii, choć nie jest szczegółowa.</p> <p><u>1 p. – Forma wypowiedzi.</u> Wypowiedź jest zwięzła i zapisana z zastosowaniem jednolitej formy czasowników w całym tekście, tj. czasowników w 2. os. l. poj. trybu rozkazującego bądź czasowników w formie nieosobowej, np. wziąć, udać się.</p> <p><u>1 p. – Język, ortografia, interpunkcja</u> 1 p. – Dopuszczalne są 2 błędy różnego typu.</p>

20.	<p>Zabójca: brat zakonny Neudorf lub Endorf</p> <p>Motywy</p> <p>A) Neudorf chciał się zemścić za uniemożliwienie mu udziału w wyprawie krzyżowej.</p> <p>B) Neudorf był obłąkany.</p> <p>C) Neudorf chciał się zemścić za podstępne zamordowanie Litwinów przez Krzyżaków w Skirstymoniu/ Neudorf wykonywał wyrok sądu kapturowego.</p>	0–2	<p>2 p. – Udzielenie 3 poprawnych odpowiedzi.</p> <p>1 p. – Udzielenie 2 poprawnych odpowiedzi.</p> <p>Uwaga! Uczeń nie musi podawać nazwiska zakonnika.</p>
21.	<p>Np.</p> <p>1) Wiadomości historyczne powodują, że działania bohaterów są dobrze umotywowane.</p> <p>2) Historia ożywia fabułę, zwłaszcza poprzez przedstawienie ciekawych zdarzeń i postaci, np. zagadkowej śmierci wielkiego mistrza krzyżackiego Wenera von Orselna.</p> <p>3) Informacje historyczne rozwijają wiedzę czytelników, np. na temat zakonów: krzyżackich, templariuszy, joannitów, walk powstańczych (1831, 1863) w okolicach Augustowa.</p>	0–2	<p>2 p. – Udzielenie 2 różnych odpowiedzi.</p> <p>1 p. – Udzielenie 1 odpowiedzi.</p>
22.	<p>Np.</p> <p>A) Pan Samochodzik nie zdradził Petersenom miejsca ukrycia skarbu templariuszy, ponieważ przekonał się, że Karen postępuje nieuczciwie, np. ujawnił cudzoziemcom treść listu dotyczącego stolicy Krzyżaków, a i tak został posądzony o zatajenie informacji.</p> <p>B) Pan Petersen początkowo traktował Pana Samochodzika jak rywala w drodze do skarbu, lecz przekonał się, analizując czyny pana Tomasza, że jest uczciwy, i traktował go z życzliwością oraz</p>	0–2	<p>2 p. – Udzielenie 3 poprawnych odpowiedzi.</p> <p>1 p. – Udzielenie 2 poprawnych odpowiedzi.</p>

	<p>szacunkiem. Petersen zgłosił milicji sprawę Malinowskiego, choć mógł ponieść konsekwencje działania na własną rękę.</p> <p>C) Karen zrozumiała swą naiwność w kontaktach z Malinowskim, doceniła Pana Samochodzika, proponując w następnym roku współpracę przy poszukiwaniu skarbów.</p>								
23.	1.C	0–1	1 p. – Udzielenie poprawnej odpowiedzi.						
24.	<p>Np. Stanowią tło historyczne– bohaterowie prowadzą poszukiwanie skarbów templariuszy.</p> <p>Są przedstawieniem wyobrażeń chłopców na temat tego, co opowiada im pan Tomasz.</p>	0–1	1 p. – Określenie znaczenia, jakie mają w filmie sceny z udziałem krzyżackich rycerzy. Należy podać co najmniej 1 funkcję tych scen.						
25.	<p>Np.</p> <table border="1" data-bbox="271 810 1128 1262"> <thead> <tr> <th>Przykładowa scena</th> <th>Wyjaśnienie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Początek podróży.</td> <td>Lekkie, przyjemne, skoczne dźwięki podkreślają wakacyjną atmosferę i nastrój oczekiwania chłopców pragnących przeżyć przygody.</td> </tr> <tr> <td>Zamknięcie Pana Samochodzika w celi Witolda w Malborku.</td> <td>Wysokie dźwięki, głucho, urywane ilustrują grozę sytuacji, w jakiej znalazł się pan Tomasz pozbawiony możliwości opuszczenia zamku na noc.</td> </tr> </tbody> </table>	Przykładowa scena	Wyjaśnienie	Początek podróży.	Lekkie, przyjemne, skoczne dźwięki podkreślają wakacyjną atmosferę i nastrój oczekiwania chłopców pragnących przeżyć przygody.	Zamknięcie Pana Samochodzika w celi Witolda w Malborku.	Wysokie dźwięki, głucho, urywane ilustrują grozę sytuacji, w jakiej znalazł się pan Tomasz pozbawiony możliwości opuszczenia zamku na noc.	0–2	<p>2 p. – Wskazanie przykładu sceny i objaśnienie w niej roli muzyki.</p> <p>1 p. – Objaśnienie roli muzyki bez przywołania konkretnej sceny.</p> <p>Uwaga! Wskazanie samej sceny bez objaśnienia roli, jaką odgrywa w niej muzyka, nie jest punktowane.</p>
Przykładowa scena	Wyjaśnienie								
Początek podróży.	Lekkie, przyjemne, skoczne dźwięki podkreślają wakacyjną atmosferę i nastrój oczekiwania chłopców pragnących przeżyć przygody.								
Zamknięcie Pana Samochodzika w celi Witolda w Malborku.	Wysokie dźwięki, głucho, urywane ilustrują grozę sytuacji, w jakiej znalazł się pan Tomasz pozbawiony możliwości opuszczenia zamku na noc.								

26.		0–15	<p><u>I. Realizacja tematu (0–6 p.)</u></p> <p>1 p. – Przemówienie w całości zgodne z tematem; 1 p. – Co najmniej 3 zwroty do adresata lub 1 zwrot i 2 środki stylistyczne charakterystyczne dla przemówienia (pytania, retoryczne, wykrzyknienia, zdania rozkazujące, porównania,...); 2 p. – Podanie co najmniej dwóch trafnych argumentów; /Podanie jednego trafnego argumentu – 1 p./</p> <p>2 p. – Celowe odwołanie się do 3 lektur (w tym – 2 wskazanych do przeczytania na II stopień konkursu) poprzez przytoczenie przykładów uzasadniających tezę; /Celowe odwołanie się do 2 lektur wskazanych na II stopień konkursu – 1 p.; /Odwołanie się do 1 lektury – 0p./</p> <p><u>II. Kompozycja (0–2 p.)</u></p> <p>2 p. – Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi: – wstęp – apostrofa do słuchaczy, określenie tematu/celu przemówienia; – rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia; – zakończenie– podsumowanie rozważań, wnioskowanie wynikające z realizacji tematu ; – graficznie wyodrębnione akapity (minimum trzy – wstęp, rozwinięcie, zakończenie); – wypowiedź jest spójna.</p> <p>1 p. – Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi: – wstęp – apostrofa do słuchaczy, określenie tematu/celu przemówienia; – rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia; – zakończenie– podsumowanie rozważań, wnioskowanie</p>
-----	--	------	--

		<p>wynikające z realizacji tematu; – nie wszystkie akapity zostały graficznie wyodrębnione. ORAZ/LUB wystąpiły 1–2 usterki w zakresie spójności wypowiedzi. Wymaga się co najmniej 2 akapitów. 0 p. – Praca nie spełnia wymagań na 1 p.</p> <p>III. Język (0–3 p.)</p> <p>3 p. – Szeroki zakres środków językowych – dopuszczalne 3 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne). 2 p. – Dopuszczalne 4 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne). 1 p. – Dopuszczalnych 5– 6 błędów (składniowych, stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych). 0 p. – Praca zawiera 7 i więcej błędów językowych (składniowych, stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych).</p> <p>IV. Ortografia (0–2p.)</p> <p>2 p. – Dopuszczalny 1 błąd. 1 p. – Dopuszczalne 2 błędy. 0 p. – Praca zawiera 3 i więcej błędów ortograficznych.</p> <p>VI. Interpunkcja (0–2p.)</p> <p>2 p. – Dopuszczalne 3 błędy. 1 p. – Dopuszczalnych 4–5 błędów. 0 p. – Praca zawiera 6 i więcej błędów interpunkcyjnych.</p> <p>Uwaga! – Jeżeli uczeń nie odwołał się do co najmniej 1 wskazanej do przeczytania na II stopień konkursu lektury obowiązkowej LUB nie stosuje formy przemówienia, LUB pisze przemówienie niezgodne z tematem, otrzymuje za pracę 0 p.</p>
--	--	---

		<p>– Jeśli w kryterium I uczestnik Konkursu nie uzyskał punktów (0 p.), cała praca zostanie oceniona na 0 p.</p> <p>Jeśli w pracy uczestnik Konkursu popełnił rażące błędy rzeczowe, (np. w imionach i nazwiskach, nazwach miejscowości), od sumy uzyskanych punktów odejmuje się 1 punkt.</p> <p>– Każde naruszenie zasad ortografii i interpunkcji jest traktowane jako błąd.</p> <p>– W przypadku, gdy praca ucznia zajmuje mniej niż połowę miejsca przeznaczonego na jej napisanie, ocenia się wypowiedź, stosując tylko kryterium I.</p>
--	--	--